

ปราชญ์ชาวบ้านด้านหัตถกรรม

ข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน

ชื่อ - สกุล : นายปณิธาน คำภีระ วันเดือนปีเกิด : 27 พฤศจิกายน 2519 อายุ 44 ปี
การศึกษา : ปริญญาตรี ประกอบอาชีพ : ธุรกิจส่วนตัว
ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 342 หมู่ที่ 5 ชุมชนบ้านหนองปล้อง ตำบลพระบาท อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง
เบอร์โทรศัพท์ : 095-4475326

ผลงาน

การดูแลแผ่นโลหะ

การถ่ายทอดผลงาน

- ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นวิทยากรสาธิตและสอนการดูแลแผ่นโลหะ หลักสูตรอาชีพพระยะสั้น ๖๐ ชั่วโมง แก่นักเรียน ศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง
- ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ร่วมสาธิตการดูแลแผ่นโลหะและจำหน่ายสินค้าในงาน “ตื่นตาตื่นใจ GI ตื่นใจอัตลักษณ์ชุมชน” ณ ตลาดคลองผดุงกรุงเกษม บริเวณข้างทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพมหานคร
- ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ร่วมสาธิตการดูแลแผ่นโลหะและจำหน่ายสินค้าในงาน “ได้ร่วมพระบารมี ๒๓๔ ปี กรุงรัตนโกสินทร์” ณ บริเวณท้องสนามหลวง กรุงเทพมหานคร

การถ่ายทอดผลงาน

- ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ร่วมสาธิตการดุนแผ่นโลหะและจำหน่ายสินค้าในงาน “SME ONE FEST ๒๐๑๘” ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ กรุงเทพมหานคร
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ร่วมสาธิตการดุนแผ่นโลหะและจำหน่ายสินค้าในงาน “SME ONE FEST ๒๐๑๙” ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ณ อาคารรัฐประศาสนภักดี (ศูนย์ราชการ อาคารบี) กรุงเทพมหานคร
- ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ร่วมสาธิตการดุนแผ่นโลหะและจำหน่ายสินค้าในงาน “ONLINE MARKET FEST เทศกาลสินค้าออนไลน์ สบายกระเป๋า” ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ณ ศูนย์การค้าเดอะมอลล์ สาขาบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

ภูมิปัญญา : การดุนแผ่นโลหะ

ที่มาภูมิปัญญา

นายปณิธาน คำภีระ หรือ สล่าเกริก ภูมิลำเนาเป็นคนอำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง เมื่อเรียนจบการศึกษา ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จากวิทยาลัยเทคนิคลำปาง ในปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ได้ไปศึกษาต่อระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาช่างไฟฟ้า ที่วิทยาลัยเทคโนโลยีโปลิเทคนิคลานนา จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งในช่วงเวลาว่างหลังจากเลิกเรียนสล่าเกริกมักจะไปเที่ยวบ้านเพื่อนสนิทซึ่งอยู่ในหมู่บ้านวัวลาย ถนนวัวลาย ตำบลหายยา อำเภอเมืองเชียงใหม่ อยู่เป็นประจำ ซึ่งหมู่บ้านวัวลายนี้เป็นหมู่บ้านที่ผลิตเครื่องเงิน และบ้านของเพื่อนสล่าเกริกก็ได้ทำเครื่องเงิน เครื่องเงิน และดุนแผ่นโลหะด้วย สล่าเกริกมีความสนใจเกี่ยวกับการดุนแผ่นโลหะมาก จึงขอศึกษาเรียนรู้จากพ่อของเพื่อนและหากมีเวลาว่างก็มักจะเข้าไปฝึกทำบ่อยๆ เป็นประจำจนเรียนจบระดับ ปวส. ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ สล่าเกริกได้ศึกษาจบระดับปริญญาตรีแต่ยังไม่ได้ทำงาน จึงได้กลับไปเที่ยวบ้านเพื่อนสนิท ที่หมู่บ้านวัวลายอีกครั้งโดยได้อาศัยอยู่บ้านเพื่อนและฝึกดุนแผ่นโลหะเรื่อยมา ต่อมาได้มีกลุ่มสล่าสังวร พันธวงค์ หรือ สล่าแจ๊ค ได้ชักชวนให้ไปรับจ้างตอกเส้นรูปโลหะและดุนแผ่นโลหะที่วัดหมื่นสาร ทำได้นานประมาณ ๓ เดือน จนเสร็จงาน จากนั้นจึงได้ไปรับจ้างดุนแผ่นโลหะขนาดใหญ่ที่ร้านเครื่องเงินสูงหลวงในตัวอำเภอเมืองเชียงใหม่ ทำได้ประมาณ ๓ เดือน จนชำนาญจึงได้ลาออกมารับจ้างดุนแผ่นโลหะด้วยตนเองและได้เริ่มทำเป็นอาชีพประจำ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ จนถึงปัจจุบัน ปัจจุบันสล่าเกริกได้ผลิตชิ้นงานอย่างต่อเนื่อง โดยจะนำไปจำหน่ายที่ถนนคนเดิน สายวัฒนธรรม ถนนท่ามะโอ จำหน่ายใน Facebook เพจดุนโลหะลำปาง และร่วมออกบูธสาธิตและจำหน่ายสินค้าในงานของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) เป็นประจำทุกปี โดยชิ้นงานจะมีราคาตั้งแต่ ๗๕๐ บาท ไปจนถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้

๑. แผ่นอลูมิเนียม		๑๐. กรรไกรตัดเหล็ก	
๒. แบบภาพ		๑๑. ตลับเมตร - ดินสอ	
๓. ค้อนเล็ก		๑๒. ไม้บรรทัด - คัตเตอร์	
๔. เหล็กตอกลาย		๑๓. ปากกาแต่งลาย	
๕. ชันยางไม้		๑๔. ตะปู	
๖. ถังแก๊สและหัวแก๊ส		๑๕. กาวลาเทกซ์	
๗. เตาเหล็ก		๑๖. ขี้ผึ้งขัดรองเท้าสีดำ และแปรงขัด	
๘. กระทะใบใหญ่		๑๗. ฟอยล์ดอลูมิเนียม	
๙. ทัพพีต้ามยาว		๑๘. โตะไม้	

ขั้นตอนการทำ

การดูแผ่นโลหะ มีขั้นตอน ดังนี้

๑. ตัดแผ่นอลูมิเนียมตามขนาดที่ต้องการ จากนั้นใช้หัวแก๊สเผาไฟด้านใดด้านหนึ่งประมาณ ๕ นาที แล้วนำไปล้างน้ำทิ้งไว้สักพัก

๒. นำแบบภาพทากาวลาเท็กซ์แล้วติดทาบไว้บนแผ่นโลหะ จากนั้นทำการตีโครงร่างรูปภาพตามแบบลงบนแผ่นโลหะในกระบะที่รองด้วยชันยางไม้

๓. นำชันไปต้มในกระทะเคี่ยวให้ละลายนานประมาณ ๑๕ นาที จากนั้นคว่ำหน้าแผ่นโลหะลงบนก้อนอิฐที่เตรียมไว้ นำชันเทลงบนแผ่นโลหะให้เต็มรอให้แห้ง แล้วนำชันงานวางบนโต๊ะใช้ตะปุดอกไว้สั้มุมเพื่อยึดให้แผ่นโลหะไม่เคลื่อนที่

๔. ทำการตอกลายตามแบบที่ต้องการและตกแต่งให้สวยงามจนเสร็จ จากนั้นแกะชิ้นงานออกมาวางบนก้อนอิฐ โดยให้หงายด้านที่มีชันขึ้น ใช้หัวแก๊สเผาเพื่อให้ชันออกจากแผ่นโลหะให้หมด นำไปล้างน้ำแล้วพักทิ้งไว้ให้เย็น

๕. ใช้แปรงป้ายชี้ผึ้งขัดรองเท้าทาลงบนภาพแผ่นโลหะเพื่อให้สีของชี้ผึ้งฝังลงไปในลายที่ดูนไว้ จากนั้นใช้ฝอยอลูมิเนียมขัดออกอีกครั้งหนึ่งและใช้ปากกาแต่งลายตกแต่งภาพให้สวยงามเป็นอันเสร็จสิ้น

